

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 291-1931)

Originalt emne

Belysningsvæsen

Belysningsvæsen/Gasværkernes Tjærekompagni

Belysningsvæsen/Gasværket, Anlæg og Drift

Gader

Gader/Gader, Veje og Pladser i Almindelighed

Uddrag fra byrådsmødet den 9. juli 1931 - side 1

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 291-1931)

Forslag fra Belysningsudvalget til Overenskomst med Danske Gasværkers Tjærekompagni angaaende Opførelse af et Tarnac-Anlæg samt Overenskomst med Brolægningsudvalget angaaende Levering af Vejtjære.

Følgende Indstilling forelaa:

"Efter Forhandling er der mellem Udvalget for Aarhus Belysningsvæsen og Danske Gasværkers Tjærekompagni, A/S, Nyborg, under Forbehold af Byraadets Approbation afsluttet hoslagte Overenskomst angaaende Udveksling af Raatjære og bituminøse Vejmaterialer, som fremsendes til det ærede Byraads Approbation.

Udgiften til Opførelse af den i Kontrakten omtalte Beholder og Udleveringsanlæg for Vejtjære vil andrage ca. 30000 Kr., som afholdes af Belysningsvæsenet, men forrentes af Tjærekompagniet.

Samtidig har Udvalget afsluttet hoslagte Overenskomst med Brolægningsudvalget

angaaende Levering af Kommunens Forbrug af Vejtjære."

"Mellem Aarhus Byraads Belysningsudvalg og Danske Gasværkers Tjære Kompagni A/S sluttet herved følgende Kontrakt med Hensyn til Udveksling af Raatjære og bituminøse Vejmaterialer mellem Aarhus Belysningsvæsen og Tjære Kompagniets Fabrik i Nyborg.

§ 1.

Aarhus Belysningsvæsen leverer aarligt ca. 1000 Tons Raatjære til Tjærekompaniet paa samme Betingelser og til samme Pris, som er gældende mellem Landets øvrige Gasværker og Kompagniet, medens Tjære Kompagniet fra sin Fabrik i Nyborg leverer hele Aarhus Kommunes Forbrug af Vejtjære (Tarnac). Aarhus Kommune forpligter sig ligeledes til at aftage sit Hovedforbrug af Asfalt-Emulsion fra Tjære Kompagniet under Forudsætning af, at Kvaliteten kommer paa Højde med de førende, konkurrerende Firmaers Emulsion, dog staar det Aarhus Brolægningsudvalg frit for at foretage Forsøg med andre Asfaltprodukter i den Udstrækning, som Udvalget maatte finde formaalstjenligt.

Medens Prisen for Tarnac fastsættes i nærværende Kontrakts § 3, fastsættes Prisen paa Emulsion efter Forhandling hvert Aar, som Rettesnor for Emulsionens Pris gælder, at denne, franko Aarhus, skal svare til Gennemsnitsprisen fra de større, konkurrerende Firmaer.

§ 2.

For at billiggøre og lette Expeditionen af Tarnac, anlægger Belysningsvæsenet paa dets Grund en Jerntank med et Rumfang paa ca. 600 m³ med Opvarmnings- og Udleveringsanlæg for varm Tarnac til Tankautomobiler og Jernbane-Tankvogne.

Anlægget, der bekostes og vedligeholdes og med samt sit Indhold brandassureres af Belysningsvæsenet, forrentes af Tjære Kompagniet med 8% p. a. i de første 10 Aar af denne Kontrakts Løbetid, derefter med 4 %" p. a.

§ 3.

Den Pris, til hvilken Tarnac leveres Aarhus Belysningsvæsen, fremkommer som Summen af Raatjæreprisen af Aarhus og et Beløb for Fragt og Fabrikation, som i Øjeblikket udgør Kr. 36.00, men som skal reguleres i Overensstemmelse med fremtidige eventuelle Svingninger i Fragtsatser, Kulpriser og Arbejdslønninger.

For at muliggøre saadanne fremtidige Reguleringer, opgøres nedenstaaende, hvorledes

det omtalte Beløb fremkommer:

Fabrikation pr. Ton Tarnac . . . 9.00 Kr.

Fragt, Tur og Retur..... 18.00 "

Betaling for Raatjære udover 1000 kg., som forbruges til Fremstilling af 1000 kg. Tarnac,
140

kg. á Kr. 40.00/Ton..... 5. 60"

Fragt af 140 kg Raatjære..... 1. 25"

Expedition af Raatjære og Tarnac 1. 15 " Havnebanefragt og Vejning 1.00"

1 Ton Raatjære ab Aarhus 40.00 "

1 Ton Tarnac frit i Aarhus. . . . 76.00 Kr.

§ 4.

Aarhus Belysningsvæsen leverer den Tarnac, som Kommunen selv forbruger, til de paagældende Udvalg, Brolægningsudvalget og Havneudvalget, til en Pris, som fastsættes af Belysningsudvalget, men Salg til andre end Aarhus Kommune er forbeholdt Tjære Kompagniet, som for Opvarmning og Expedition af saadanne Partier betaler Belysningsvæsenet Kr. 3.00 pr. Ton Tarnac.

Da der ved Expeditionen af Tarnac kan komme til at opstaa Svind, som dog skønsmæssig skulde ligge indenfor 1 % af den fra Tankanlægget udleverede Mængde, bestemmes det, at Tjære Kompagniet ved hvert Aars Udløb, naar det eventuelle Svind opgøres, godtgør Belysningsvæsenet dette med indtil 1 %.

Vejning af Jernbanetankvogne foretages af Statsbanerne.

Saaframt Tjære Kompagniet maatte blive afhændet eller bortforpagtet til et andet Selskab, indtræder dette i Tjære Kompagniets Rettigheder og Forpligtelser i Henhold til nærværende Kontrakt, med mindre Aarhus Belysningsvæsen maatte ønske denne ophævet.

§ 5.

Denne Overenskomst indgaas for et Tidsrum af 10 Aar fra 1. Januar 1932 at regne og fornyes automatisk over 10-aarige Perioder, indtil den opsiges fra en af Parternes Side med

6 Maaneders Varsel forinden en Perodes Udløb."

Desuden forelaa følgende Overenskomst med Brolægningsudvalget:

§ 1.

Brolægningsudvalget forpligter sig til - de første 10 Aar - at aftage sit aarlige Forbrug af Vejtjære (Tarnac) fra Danske Gasværkers Tjærekompagni A/S i Nyborg hos Belysningsvæsenet, forsaavidt Tjærens Kvalitet vedblivende staar paa Højde med andre førende Firmaers Vej tjære.

§ 2.

Prisen udregnes og reguleres efter den af Belysningsudvalget med Tjærekompagniet af 13. Juli 1931 oprettede Kontrakts § 3 og under Hensyntagen til denne Overenskomsts § 8.

§ 3.

Tjæren modtages ved et Udleveringsanlæg paa Belysningsvæsenets Plads i Aarhus i varm Tilstand, ca. 120 - 140° efter Forlangende, i Brolægningsvæsenets Tankvogne. For Opvarmningen betales 1,50 Kr. pr. Ton.

§ 4.

Belysningsvæsenet forpligter sig til - saavidt muligt - altid at have det nødvendige Kvantum paa Lager.

Ligeledes forpligter Brolægningsudvalget sig til at aftage sit Hovedforbrug af Asfaltemulsion fra samme Firma gennem Belysningsvæsenet, saafremt Kvaliteten kommer paa Højde med de førende Firmaers Emulsion.

§ 6.

Prisen paa Emulsion fastsættes hvert Aar efter Forhandling og skal svare til Gennemsnitsprisen fra de større Firmaer.

§ 7.

Emulsionen afhentes i Tjærefabrikkens Emballage - Jerntromler - paa Belysningsvæsenets Plads i Aarhus, efterhaanden som Brolægningsvæsenet faar Brug derfor, og Emballagen returneres snarest til Pladsen igen. Saafremt Emulsionen sendes i Tankvogn, leveres den aftappet i Tromler, som Brolægningsvæsenet stiller til Raadighed.

§ 8.

For hver Ton af ovennævnte Materiale, Vejvæsenet aftager, godskrives Belysningsvæsenet Brolægningsudvalget 5 Kr.

§ 9.

Denne Kontrakt er gældende fra 1. April 1931".

H. P. Christensen oplyste, at Udvalget i flere Aar havde beskæftiget sig med dette Spørgsmaal. Fragten til Nyborg havde været temmelig kostbar, og man havde derfor været inde paa at lave et Destillationsanlæg i Aarhus til at lave Tarnac. I Mellemtiden var Prisen paa Tjære paa Grund af Konkurrencen gaaet meget stærkt ned, og man var da blevet betænkelig ved Anlægget.

Nu havde Fabrikken i Nyborg ønsket at komme i nærmere Forbindelse med Aarhus for ogsaa at komme til at levere Tarnac til Aarhus By og Omegn, og det gjaldt da om at finde den mest praktiske Ordning. Man foreslog nu at bygge en Beholder til Opbevaring af Tjæren, og derfra skulde den saa køres direkte ud paa Vejene, hvorved der kunde spares ret store Udgifter. Der skulde være en Beholder med Pumpe og Ledninger til ca. 30000 Kr., og desuden skulde der lægges Spor, saa Tankvognene kunde køre ind dertil og aflæsse Tarnac, hvorefter de fik Tjære med tilbage. Fabrikken i Nyborg var indgaaet paa at yde 8 % til Anlægget i 10 Aar og derefter 4%, men saaledes, at hele Anlægget blev Aarhus Kommunes Ejendom, og skulde Fabrikken senere overgaa paa andre Hænder, stod Aarhus Kommune frit og kunde da eventuelt selv overtage Produktionen af Tarnac og benytte Beholderen dertil. Man havde derefter forhandlet med Brolægningsudvalget og faaet en Overenskomst om Aftagning af Tarnac. Taleren mente, at hele Ordningen vilde være en Fordel for Kommunen, og anbefalede at tiltræde Forslaget.

Indstillingen vedtoges.